

24. MEĐUNARODNA NAUČNA KONFERENCIJA
„PEDAGOŠKA ISTRAŽIVANJA I ŠKOLSKA PRAKSA“

24th INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
"EDUCATIONAL RESEARCH AND SCHOOL PRACTICE"

**OBRAZOVANJE U FUNKCIJI
MODERNIZACIJE DRUŠTVA**

**ROLE OF
EDUCATION IN
MODERNIZATION
OF SOCIETY**

Knjiga rezimea

Book of abstracts

JELENA STANIŠIĆ · MLADEN RADULOVIĆ
UREDNICI/ EDITORS

11. oktobar 2019.
Učiteljski fakultet
Univerzitet u Beogradu, Srbija

October 11, 2019
Teacher Education Faculty
University of Belgrade, Serbia

PROGRAMSKI ODBOR

Predsednik programskog odbora

Dr Jelena Stanišić

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Članovi

Prof. dr Sergej Ivanovič Kudinov

*Filološki fakultet Ruskog Univerziteta
prijateljstva naroda, Moskva, Rusija*

Prof. dr Olga Borisovna Mihajlova

*Filološki fakultet Ruskog Univerziteta
prijateljstva naroda, Moskva, Rusija*

Prof. dr Stanislav Sergejevič Kudinov

*Filološki fakultet Ruskog Univerziteta
prijateljstva naroda, Moskva, Rusija*

Prof. dr Andreas Oikonomou

*Fakultet za pedagoško i tehnološko
obrazovanje, Solun, Grčka*

Doc. dr. Danijela Makovec Radovan

Filozofski fakultet, Ljubljana, Slovenija

Prof. dr Mile Srbinovski

*Institut za životnu sredinu i zdravlje,
Univerzitet jugoistočne Evrope, Tetovo,
Republika Severna Makedonija*

Prof. dr Katarina Todorović

*Filozofski fakultet u Nikšiću, Univerzitet
Crne Gore, Crna Gora*

Prof. dr Nataša Vlah

*Učiteljski fakultet, Sveučilište u Rijeci,
Hrvatska*

Prof. dr Gordana Mišević Kadijević

*Učiteljski fakultet, Univerzitet u
Beogradu, Srbija*

Dr Sofija Maračić

*Učiteljski fakultet, Univerzitet u
Beogradu, Srbija*

Dr Emilija Lazarević

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Nikoleta Gutvajn

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Snežana Mirkov

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Milja Vujačić

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Jelena Stevanović

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Dušica Malinić

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Rajka Đević

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

PROGRAM COMMITTEE

President

Jelena Stanišić, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Members

Prof. Sergey Ivanovič Kudinov, PhD

*Faculty of Philology of the Peoples'
Friendship University in Moscow, Russia*

Prof. Stanislav Sergejevič Kudinov, PhD

*Faculty of Philology of the Peoples'
Friendship University in Moscow, Russia*

Prof. Olga Borisovna Mikhailova, PhD

*Faculty of Philology of the Peoples'
Friendship University in Moscow, Russia*

Prof. Andreas Oikonomou, PhD

*School of Pedagogical and Technological
Education, Thessaloniki, Greece*

Doc. Danijela Makovec Radovan, PhD

*Faculty of arts, Department of
Educational Sciences, University of
Ljubljana, Slovenia*

Prof. Mile Srbinovski, PhD

*Institute for Environment and Health,
South East European University, Tetovo,
Republic of North Macedonia*

Prof. Katarina Todorović, PhD

*Faculty of Philosophy, Nikšić, University
of Montenegro, Montenegro*

Prof. Nataša Vlah, PhD

*Faculty of Teacher Education, University
of Rijeka, Croatia*

Prof. Gordana Mišević Kadivević, PhD

*Teacher Education Faculty of the
University of Belgrade, Serbia*

Sofija Maračić, PhD

*Teacher Education Faculty of the
University of Belgrade, Serbia*

Emilija Lazarević, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Milja Vujačić, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Snežana Mirkov, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Nikoleta Gutvajn, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Rajka Đević, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Dušica Malinić, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Jelena Stevanović, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

ORGANIZACIONI ODBOR

Predsednik organizacionog odbora

dr Mladen Radulović

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Članovi

msr Ana Radanović

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

msr Ivana Petrović

Učiteljski fakultet u Beogradu, Univerzitet u Beogradu, Srbija

msr Ljiljana Bojanić

Učiteljski fakultet u Beogradu, Univerzitet u Beogradu, Srbija

ORGANIZATORI SKUPA

Institut za pedagoška istraživanja u Beogradu, Srbija

Dobrinjska 11/3, 11000 Beograd

www.ipisr.org.rs

Filološki fakultet Ruskog Univerziteta prijateljstva naroda u Moskvi, Rusija

Miklukho-Maklaja 61, 17198, Moskva, Rusija

www.rudn.ru

Učiteljski fakultet Univerziteta u Beogradu, Srbija

Kraljice Natlije 43, 11000 Beograd

www.uf.bg.ac.rs

NAPOMENA:

Saopštenja saradnika Instituta za pedagoška istraživanja predstavljaju rezultat rada na projektima „Od podsticanja inicijative, saradnje i stvaralaštva u obrazovanju do novih uloga i identiteta u društvu (br. 179034) i „Unapređivanje kvaliteta i dostupnosti obrazovanja u procesima modernizacije Srbije“ (br. 47008), koje finansira Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije (2011–2019).

ORGANIZATIONAL COMMITTEE

President

Mladen Radulović, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Members

Ana Radanović, MA

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Ivana Petrović, MA

Teacher Education Faculty of the University of Belgrade, Serbia

Ljiljana Bojanić, MA

Teacher Education Faculty of the University of Belgrade, Serbia

ORGANIZERS

Institute for Educational Research

Dobrinjska 11/3, Belgrade, Serbia

www.ipisr.org.rs

Faculty of Philology of the Peoples' Friendship University in Moscow

Miklukho-Maklaya 6, 117198, Moscow, Russia

www.rudn.ru

Teacher Education Faculty, University of Belgrade

Kraljice Natlije 43, 11000 Beograd, Serbia

www.uf.bg.ac.rs

NOTE:

Presentations of the collaborators of the Institute for Educational Research are the results of the projects "From encouraging initiative, cooperation and creativity in education to new roles and identities in society" (No. 179034) and "Improving the quality and accessibility of education in modernization processes in Serbia" (No. 47008), which are financially supported by the Ministry of Education, Science and Technological Development of the Republic of Serbia (2011–2019).

KVALITET ŽIVOTA BRAĆE I SESTARA U PORODICAMA SA DECOM SA TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

Emina Kovačić* i Mateja Svetec

Centar za odgoj i obrazovanje Tomislav Špoljar, Varaždin, Hrvatska

Promenom sa medicinskog na socijalni model poimanja invaliditeta, menja se gledište i shvatanje invaliditeta i teškoća jer se invaliditet više ne posmatra kao problem sam po sebi, već se razmatra kako se društvo i okolina mogu menjati da bi pojedinac mogao optimalno da funkcioniše. Stoga se više ne posmatra samo teškoća deteta, već je u fokusu celokupno funkcionisanje deteta i kvalitet života porodice. Kako bi kvalitet života porodice bio zadovoljavajući, važno je da se unapređuje kvalitet života svih njenih članova. S tim u vezi, u ovom radu će se razmatrati kvalitet života braće i sestara dece sa teškoćama u razvoju. Istraživanja upućuju na to da odnos braće i sestara tipičnog razvoja sa braćom i sestrama sa teškoćama u razvoju može imati niz povoljnih i nepovoljnih karakteristika. Kako bi se smanjile nepovoljne karakteristike takvog odnosa i unapredio kvalitet života braće i sestara dece sa teškoćama u razvoju, kao i da bi im se pružila podrška, u Udruženju za ranu intervenciju Varaždinske županije, organizovane su radionice za braću i sestre. Tokom radionica se kroz vođene aktivnosti razvijala pozitivna slika o sebi, podsticalo se prihvatanje različitosti, kao i deljenje iskustva. U radu radionica učestvovalo je sedmoro korisnika, a nakon šestomesečnog rada sprovedeno je istraživanje. Cilj istraživanja bio je da se dobije uvid u promišljanja roditelja dece sa teškoćama u razvoju o tome da li pohađanje radionica za braću i sestre (dece bez teškoća) utiče na kvalitet života braće i sestara dece sa teškoćama. U istraživanju je učestvovalo sedam majki čija su deca polaznici Udruženja. Istraživanje se sprovedeno putem intervjua. Intervju je sniman audio-zapisom i kasnije su napravljeni transkripti. Korišćen je polustrukturirani intervju. Rezultati ispitivanja ukazuju na to da braća i sestre dece sa teškoćama u razvoju imaju niži kvalitet življenja nego njihovi vršnjaci tipičnog razvoja. Takođe, kod njih se često javljaju negativna osećanja poput manje vrednosti, krivice, ljubomore i srama jer je izražen nedostatak psihosocijalne podrške celoj porodici. Pored toga, u istraživanju je potvrđen pozitivan uticaj organizovanih radionica na braću i sestre dece sa teškoćama u razvoju i to najviše na razvoj samopouzdanja, veštine komunikacije i pozitivne slike o sebi, ali i na razumevanje i prihvatanje teškoća brata ili sestre.

Ključne reči: kvalitet življenja, braća i sestre dece sa teškoćama u razvoju, podrška braći i sestrama dece sa teškoćama u razvoju, porodica.

* E-mail: e.kovac2@gmail.com

THE QUALITY OF LIFE OF SIBLINGS IN FAMILIES WITH CHILDREN WITH DEVELOPMENTAL DIFFICULTIES

Emina Kovačić* and Mateja Svetec

Centre for Education and Training "Tomislav Špoljar", Varaždin, Croatia

Switching from medical to social model in understanding disability altered the standpoint and perception of disability and difficulties. The disability is no longer observed as a problem per se: it is now being considered how society and environment can change for an individual to function optimally. Therefore, the focus is not only on the child's difficulties but on the overall functioning of the child and the quality of life of a family. For a satisfying quality of life of a family, it is important to improve the quality of life of all its members. In this regard, this paper deliberates the quality of life of the siblings of children with developmental difficulties. According to the available researches, the relationship between typical siblings with a sibling with developmental difficulties has both positive and adverse traits. In order to reduce the adverse qualities of such a relationship and improve the quality of life of siblings of children with developmental difficulties, as well as to offer the support, the workshops for siblings have been organized in the Early Intervention Association of Varaždin County. During the workshops, the guided activities helped in developing a positive self-image and encouraged accepting diversity and sharing experiences. There were seven users involved in the workshops, and after a six-month period the research was conducted. The aim of the research was to gain an insight into the parents' view whether the typical siblings' participation in the workshops affected the quality of life of siblings with disabilities. The research included 7 mothers whose children participated in the Association. The research was conducted through interviews which were audio recorded and afterwards transcribed. A semi-structured interview was used as a framework analysis method. The research results suggested that siblings of the children with developing disabilities had a lower quality of life than their typical peers. They also often had heavy emotions such as inferiority, guilt, jealousy and shame because there was a lack of psychosocial support for the entire family. The study also confirmed the positive effect of the organized workshops on the siblings of children with disabilities, primarily in developing self-confidence, communication skills and positive self-image, but also in understanding and accepting the difficulties of a sibling.

Keywords: quality of life, siblings of children with developmental difficulties, support to siblings of children with developmental difficulties, parents.

* E-mail: e.kovacic2@gmail.com

ZBORNIK REZIMEA

24. međunarodna naučna konferencija
„Pedagoška istraživanja i školska praksa“

OBRAZOVANJE U FUNKCIJI MODERNIZACIJE DRUŠTVA

Izdavač
Institut za pedagoška istraživanja, Beograd

Za izdavača
Nikoleta Gutvajn

Urednici
Jelena Stanišić
Mladen Radulović

Lektor
Jelena Stevanović

Prevodilac
Biljana Vrcelj

Tiraž
130

Dizajn korica i grafička obrada
Branko Cvetić

Štampa
Kuća štampe plus

ISBN 978-86-7447-147-0

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

37.014:316.72(048)
371:316.32(048)

МЕЂУНАРОДНА научна конференција "Педагошка истраживања и школска пракса" (24 ; 2019 ; Београд)

Образовање у функцији модернизације друштва : зборник резимеа /
24. Међународна научна конференција "Педагошка истраживања и
школска пракса" = Role of Education in Modernization of Society :
book of abstracts / 24th International Scientific Conference
"Educational Research and School Practice" ; urednici ; editors Jelena
Stanišić, Mladen Radulović. - Београд : Институт за педагошка истраживања,
2019 (Београд : Кућа штампе plus). - 129 стр. ; 24 cm

Резимеи на срп. и енгл. језику. - Тираж 130. - Напомене и библиографске
референце уз текст.

ISBN 978-86-7447-147-0

а) Образовање -- Социолошки аспект -- Апстракти б) Образовање -
- Глобализација -- Апстракти

COBISS.SR-ID 279880716